

Szerkesztőség:

PLEBÁNIA-HIVATAL,

hová a lap szellemi részét
illető közlemények kü-
dendők.

Kéziratok vissza nem
adatnak.

ABONY

Kiadóhivatal:

SZERDAHELYI JÁNOS
könyvnyomdája, hová az
előfizetési pénzek, a hirde-
tések és ezeknek díjai, va-
lamint a felszólamlások kül-
dendők.

TÁRSADALMI, KÖZGAZDASÁGI ÉS SZÉPIRODALMI LAP. — MEGJELEN MINDEN VASÁRNAP.

Előfizetési díj:

Helyben házhoz hordva egész évre 4 frt, fél-
évre 2 frt, negyedévre 1 frt. Egyes szám 8 kr.

Felelős szerkesztő:

VIZ ZOLTÁN

Kiadótulajdonos:

SZERDAHELYI JÁNOS

Hirdetmények:

nyiltterek, valamint hirdetési díjak, közvetlen a
kiadóhivatalhoz küldendők. Nyilttér sora 50 kr.

A társadalmi lelkiismeret.

Ily czimmal tartott a minap Budapesten egy egyetemi magántanár érdekes sociologiai felolvasást. A társadalmi kérdésekkel foglalkozva, ama szomorú tapasztalatra jut, hogy a gőz, villany és a gyárak jelen korában a közjólét mindjobban hanyatlak s ijjesztő mérvben emeli fel a fejét azzal arányban a nyomor és a korrupció.

Kutatva a módokat, a melyek a helyzet javítására rendelkezésünkre állhatnak, nem találja célravezetőnek a socialis rendszer megvalósulását, mert ez csak külső változásokat teremtene meg, de gyökerében nem orvosolná a beteg társadalmat. A felolvasó Ruskin (olv: Rösken) tanának terjedésétől várja az üdvös átalakulások jövőjét. Ez az angol szépművészeti író és szociologus jobb és humánusabb emberek méltányos gazdálkodását kívánja a javaknak és azok egyéni birásának megbecsülésével s annak alapján egyformább, bár nem egyenlő, boldog, életvidám létet ohajt elérni. A társadalmi lelkiismeret abban érvényesül, hogy művelt emberek saját benső ösztöniükben énjük egy részét adják a népnek az által, hogy közöttük élnek, tanítva, barátoskodva, megosztva örömeiket, gondjukat és

mindezzel nem alamizsnát osztogatnak, de boldogítják ez által öntudatukat és amellet emelik a nép erkölcsi és szellemi színvonalát. Szerinte ugyanis nem a javak különböző mennyisége választja el az osztályokat, hanem az erkölcsök, a műveltség, a szokások különbsége. Ezek áthidalása megszüntetheti a társadalmi bajokat.

Eszerint a társadalmi lelkiismeret, elmentében a vallási és egyéni lelkiismerettel, az a mindinkább terjedő érzés, hogy mindannyiunknak nagy kötelességeink vannak az összességgel és annak minden osztályával szemben s csak a kötelességek önkéntes elvállalása teremthet jobb társadalmi jövőt. Az anyagi javítás csak a kö eltávolítását jelenti Lázár sirjáról; csak a megváltó szava, a társadalmi lelkiismeret ébredése szólíthatja őt új életre.

Ime, ily komoly eszmék hurjai perdülnek meg amaz országban, a melyet eddig, mint a rideg számítás és merev önzés klasszikus hazájának ismertünk s az eszmék elfogadásában látja hazánk egy tudós férfija is a jobb társadalmi helyzet jövőjét.

És valóban igen megszívlelni való igazságok ezek különösen most, midőn a socialista mozgalmak terjedése mind fenyegetőbb rémként emeli fel kísérteties fejét.

Mária.

— Elbeszélés. —

A hetvenes években a kolozsvári színházhoz szerződtem. Mikor megérkeztem Kolozsvárra, a színháznál lakás felől tudakozódtam. Egy öltöztető el is vezetett mindjárt egy helyre — bizonyos özvegy Bereghynéhez, hol esinos bútorzott szoba volt kiadó. — Bereghyné hivatalnoknak az özvegye volt, aki csekély nyugdíjat hagyott neki s szórakoztatóul pedig egy kis leányt, remek gyermeket. A nyugdíjból persze nem igen élhetett meg, hát bérbe adott egy szobát.

Mikor odamentem a lakást megnézni, a kis leány bocsájtott be. Emlékszem még, hogy a szépség láttára meglepődtem. Akkor már tizenöt éves lehetett, nagy fekete szemei voltak, selyem finomságú fürtös haja, arczoskája üde, mint a fésző rózsabimbó. Igazi hölgy módjára öltözködött, hosszú ruha volt rajta és széles fehér kötényt fődte a ruháját.

— Bereghyné asszony? kérdeztem.

— Igen! itt lakik. Tessék besétálni.

Kis előszobán keresztül a lakó szobájukba léptem, hol az ablaknál egy már nem épen fiatalnak látszó nő ült, mályvaszínű főkötőt viselt, mely alól ősz hajfürtök kandikáltak ki. Az első tekintetre meglátszott, hogy az asszony nem öreg,

bomlással fenyegetve az egész társadalmi rendet, melyet ezredek munkája annyi fáradsággal megalkotott.

Különösen két vezéreszme van itt kifejezve, a mely megragadja figyelmünket. Először, hogy jobb és humánusabb emberek méltányos gazdálkodása vezesse a birtokos osztályt. Súlyos vádat foglal ez magában, mely úgy látszik nemcsak Anglia határai közé szorítottatik, miután általános tárgyalás révén mondatott az ki. Hazánkban is, sajnos, nem mindenütt részesül a munkás kellő méltánylásban a munkaadó és gazda részéről. Ahol a cseléd, szolga, általában a munkás, csak ember-anyagnak tekintetik, ott hiába keresünk jobb és humánusabb emberek méltányos gazdálkodását, ott a rideg haszonlesés nem törődik a mások megélhetésével, csak az önvagyon gyarapítását tartja folyton szem előtt.

Másodszor kívánatosnak tartja Ruskin, hogy művelt emberek saját benső ösztöniükben a néppel érintkezzenek, annak örömeiben, bajában osztozzanak, azt oktassák és jóakarattal vezessék saját javuk ismeretére és megszerzésének módjaira. Nemde e tekintetben szintén helyes nyomokon jár az

csak a szenvedések törték meg; a bánat vagy a balsors időnek előtte megfehéřítette a haját.

A bérösszegben csakhamar megegyeztünk s még az nap elhozattam holmijaimat.

Bereghyné leánykáját Máriának hívták. Nő még nem viselte jogosultabban a Madonna nevet, mint ő s én ezért „Madonná”-nak neveztem. Az egész házat ő látta el mindennel s a mellett még beteg édes anyját is ápolta. — Reggel Mária behozta a kávét és ha délben haza mentünk a próbákról, mindent a legnagyobb rendben s az ebédet készen találtuk. Mindig gondoskodott, figyelmes és vidám volt s állandóan viselte nagy fehér kötényt. Egy öreg cseléd járt be a házhoz, ki elvégezte a legdurvább teendőket. Mária áldozatkész angyalhoz hasonlított, sohasem birhattuk rá, hogy eljőjön velünk a színházba, nem akarta egyedül hagyni beteg édes anyját.

A feleségem és én annyira megszerettük, hogy a játék-idény befejeztével fájó szívvel váltunk meg tőle.

Közben elszerződtem Aradra. Egy év mulva elmentem Kolozsvárra látogatóba; felkerestem a régi szobaasszonyomat is. Mária időközben megnőtt és még sokkal szebb volt. Alig szorítottunk kezét egymással, már elmondta a nagy eseményt, hogy menyasszony. Egy fiatal ember, aki az átelles

TÁRGZA.**Dal a juhászbojtárról.**

Sirva szól egy ábrándos, kis
Pásztorfiú bodzasipja,
Összerezdül halk susogva
Szavára a lomb, a fű, fa:

Volt egyszer egy juhászbojtár,
Szeretett egy szőke lánykát,
Barna fiú, szőke kis lány
Esküvőjük alig várták.

De... irtózat!... egyszer csak a
Juhászbojtár észrevette,
Hogy idegen lett hozzája
Szőke Panka, a kedvese.

S míg a lány élte világát,
Ő búnak adta a fejét,
Estéknént furulyájába
Ölte bele a keservét.

S hogy farsangkor Szőke Panka
Mással tánczolt, míg megvirradt,
Azon éjjel furulyáját
Addig fújta, hogy meghasadt,
Mig a

szive, fájó szive
Bánatában meg nem szakadt...

PIROS SZEGFŰ.

angol író? Ki vonhatná azt kétségbe, mi szerint a nép megnyerésének legbiztosabb eszköze a vele való érintkezés, a nép ügyei iránt való szeretetteljes érdeklődés? Igaz, hogy e téren szokatlan a mai társadalom, előítéletek visszatartják még azokat is, akik a valódi humanizmus alapján állanak és mérlegelik a dolgokat, de remélhető hogy nem messze az idő, a mikor a márczius 15-iki eszmék nem maradnak hangzatos frázisok csupán, a melyekkel egy 24 óráig lehet hatást elérni a szónokoknak, hanem onnan fog megindulni a legerősebb motio, ahol eddig a legnagyobb volt a zárkózottság. Mert hát hiába, a korszellem igen nagy hatalom, magával ragadja az ellenállhatatlanul a sziveket s aki nem akarja azt megérteni, magára hagyatják, vagy elsöpörtetik az áradattól.

Vajha a társadalmi lelkiismeret szava mielőbb új életre keltené az emberiséget.

Méhsongás.

A méhek ápolása tavaszkor.

Az első kiröpülés utáni teendőket már elmondottam. A további ápolásra nézve a rajzásig szem előtt tartandók a következők: A méheket időnkint meg kell tekinteni, vajjon nem fészkelődött-e a kaptárba a moly? Ha ezt tavaszkor elpusztítjuk, úgy elejét vettük az elszaporodásának.

Figyeljünk arra is, nem szükséges-e a költő-úr bővítése? Minél jobban szaporodik a fiasítás, annál népesebb lesz a raj, annál jobban kihasználhatjuk a később beálló mézhordást.

Ez idő tájra esik az úgynevezett spekulatív etetés. Elismert tény, hogy a méhek annál gyorsabban fejlődnek, minél dúsabban találnak táplálékot a természetben. A méhek gyorsabb fejlődését mesterségesen is elő lehet segíteni. Aki méh családjai gyors fejlődését akarja, az etet, még akkor is, ha elég táplálék lenne a kaptárban. Ha a méhek eleget találnak a természetben s a mellett őket mi is etetjük, rendkívül gyorsan fejlődnek, illetve népesebbnek. De e tekintetben nem lehet eléggé figyelmeztetni a méhészt arra, hogy az etetést kora tavasszal ne kezdje, ne pedig azért, mert az etetés által röpülésre készítették a méhek, lehetnek még hűvös, hideg napok, sok nép repülne ki, de kevés térre vissza. Ilyenkor a család elnéptelenedne, elgyengülne, a fiasítás is elpusztulhatna s az egész család alig volna képes is-

házban lakik — egy tanár jelölt — udvarolt neki a szemével s a mosolyával csak úgy — az ablakokon keresztül; azután írt neki, majd megleste a kapuban és ő a jó gyermek, pirulva kérte meg, hogy beszéljen a mamával. És eljött. Az öreg asszony tudakozódott utána. Derék fiatal ember volt, szorgalmas és becsületes. Jegyet is váltottak s mivel kinevezték a fiatal embert segéd-tanárnak, két hó mulva meg is akarták tartani a lakodalmat.

— Mily kár, hogy elmentek Kolozsvárról, násznagynak szerettem volna Önt a lakodalmamra.

— Igazán? Mikor is lesz? Juniusban! Ha igazgatóm ad pár napi szabadságot s hitelezőim annyi időre békén hagynak, hát eljövök.

— Jöjjön biztosan kedves bácsika. — Így szólított mindég s nekem tegezni kellett őt.

Eltelt újra egy esztendő és semmi tudósítást sem kaptam.

Ekkor újra visszamentem Kolozsvárra szerelmes színésznek. — Szerencsére üresen találtuk régi lakásunkat. De Máriával való találkozásunk a szívemet marcangolta. Mennyire lesoványodott, szemei beestek, arca halvány és áttetsző volt.

— Mi történt Mária? — kértem — oly rossz színben vagy.

— A nagy meleg teszi. — Valóban oly forró nyarat nem értem, mint akkor volt.

mét erőre vergődni. A spekulatív etetés hasznos, de rosszul alkalmazva káros is lehet. A mi vidékünkön legalkalmasabb időtáj április hó 20-a után. Hogy miképpen kezdjük meg ezen etetést? mert a méheknek ilyenkor még van, illetve kellene lenni mézőknek, sőt a természetben is találnak már egy keveset.

Az etetést úgy kezdjük meg, hogy a mézet és vizet egyenlő mennyiségben elegyítve adjuk. Ha 1 liter mézet 1 liter vízzel oldunk föl, ez jó az etetésre; később $\frac{1}{3}$ méz és $\frac{2}{3}$ -rész víz is elég jó. Legjobb a táplálékot langyosra melegítve egy üres lépbe öntve beadni. De ez is csak este történjék, ezt fölösleges is említenem. Ez idő tájban gondoskodni kell a kaptárokról s azok berendezéséről. Mindenek előtt ki kell tisztogatni a kaptárokat, mivel a raj a tisztátalan kasban meg nem marad.

A szőlészet köréből.

XVIII.

A szőlő ellenségeiről beszélve azután a szőlőmolyhoz érünk. (Cochilis Ambiguella). Ha e rovar fellép, úgy a homoki, valamint a helyi szőlőkben egyformán pusztít.

A szőlőmoly évente kétszer szokott fellépni, április utólján és május elején kelnek a múlt évi bábukból a lepkék és párzás után a fűrt bimbónak nyeleire vagy virágjára rakják le a petéiket. Azokból június hó első felében kikelnek a piezi hernyók és az akkor képződő fűrt bimbóit és a nyíló virágokat, majd az apró bogyókat pusztítják. E hernyó kikelésekor igen parányi és zöldes színű, később szennyes rózsaszínű vagy ibolyás szürke, de általában véve zöld, a feje és előteste pedig feketés barna. E hernyót kikeléskor szabad szemmel látni nem lehet, mert befurakodik a bimbókba és azokat finom pókszállakkal összekötögeti, később pedig a rágás által okozott hulladékból a fűrt gerizdei között hosszukás fészket készít és a bel-sejét pókhálókval kibéleli. Ez a szállása és innen jár ki és folytatja a kártételeit.

Többnyire egy hernyó egy fűrtben több fészket készít és hol az egyikben, hol a másikban tartózkodik. Junius hó utólján teljesen kifejlődik és a fészkeben, kötelékben, karó repedéseiben vagy a fej hámlott részein készít külön burkot és bebábozódik; — két hét mulva, tehát július hó közepén tömegesen kikel a szőlőmoly, mely valamivel nagyobb a közönséges ruhamolynál. E molyra könnyen lehet ráismerni. A szárnyait ugyanis koporsótető formára összeteszi és a felső szárnyain egy kis nyereg alakú barna harántszáv húzódik, nappal a szőlőlevél alsó felére vonul le és esti alkonyatkor kezd repdesni, keresvén a párját. Ha kíváncsiak vagyunk tudni, hogy van-e moly a szőlőben, nappal rázzuk meg a tőkén levő venyige lombzatát, a moly felrepül, de mi hamarabb letelepedik.

De az anya megfejtette a rejtélyt. A szomszédbeli ifjú gazember volt. A lakodalom előtt pár nappal elment Kolozsvárról és Máriát cserben hagyta. Mária sokkal büszkébb volt semhogy kutasson utána és némán tűrte fájdalmát. Azt is beszélték, hogy más leányt akar az a fiatal ember elvenni.

Egy nap Mária bejött hozzánk ebéd után és megkért, hogy a másnap tartandó főpróbára vigyük magunkal, mert édes anyja azt mondta, hogy szórakozásra van szüksége s megteszi neki ezt a kívánságát.

Ezer örömmel vittük magunkkal. Az első felvonást a hogy elpróbáltuk, Mária kiment a nézőtérrel és eltűnt. Feleségem pár percze rá szintén kijött s nállam az öltözőbe kereste őt. Összekutatuk az egész színházat. De sehol sem találtuk.

— Siess haza! — mondtam a feleségemnek — de az öreg asszonynak ne szólj semmit, ha otthon van jó s ha nincs . . . De az lehetetlen. Azután jer vissza hamar s adj hirt.

Képzeltetni, hogy az én próbám hogy ment, mialatt az üzenetet vártam. Még rosszabbra vált a dolog, mikor a feleségem visszajött és jelentette, hogy Mária nincs otthon. A leányka — gondoltam magamban — valami ostobaságot követett el és elemésztette magát. Egyszerre halkan megnyílik az öltözőm ajtaja és belép Mária arczából ki-

Ha a párzasi actus sikerült, a kifejlődött bogyókra vagy azok nyeleire 40—50 petét rak le. E peték oly parányiak, hogy azokat szabad szemmel látni nem lehet. Julius végén vagy augusztus elején e petékből ismét kikel a parányi hernyó és a bogyókba furakodik, azokat részben kikezdi vagy egészen kirágja és szálaival összefonogatja. A megsérült bogyók elrothadnak, de azonkívül egyéb gombák telepeül szolgálnak. Mielőtt a szüret bekövetkezett, a hernyók elhagyják a fűrtöt, karókra, kötelékre vagy a tőkének repedt podvász részeire vándorolnak, ott bebábozzák magukat és jövő évben április utólján és május elején, mint molypillék ismét előjönnek.

A szőlő Ilonca (Totrix pilieriana) nemcsak nagyságára, de az élet módjára is különbözik a szőlőmolytól, mert évenként csak egy nemzedéke van, kártételeit május elején kezdi, tehát a szőlőmolyval egy időben. Eleinte csak a hajtások hegyeit rágja, melyeket többé-kevésbé pókhálószálaival összehúzza, de május végén és június elején az alsóbb levelekre vándorol, ilt a leveleket és fűrtöket részben behajlitja, szálaival összefonja és onnan rágja a zöld részeket. Ha a fészke körül azokat elpusztította, odébb megy és új fészket annyiszor csinál magának, a hányszor szükség van rá. A hernyó eleinte kicsike, szinte olyan zöld, mint a levél, a feje és utána a felső testrésze fekete, hosszúsága 30—40 mm. és oly élénk, hogy legkisebb érintésre kiveti magát a fészkekből és a zöld lombzat közt nehezen található meg. Ha kifejlődött, karókon, kötelékeken és töke fejen bebábozza magát és július közepe táján kikel a lepke. Ez is éjjeli lepke levén, nappal a levelek alsó részein tartózkodik, hossza 10—14 mm. kiterjesztett szárnyakkal pedig 20—25 mm. Jel'enző ezen pillangóra nézve, hogy felső szárnyán a tönél egy folt és azután három haránt sáv van, melyek a szárnyak alap színénél mindig sötétebbek. E pille szint úgy, mint a szőlőmoly, esténként párzik és ez actus után 50—200 petét helyez le egy rakásba a szőlőlevelek felső részeire. Az e petékből kikelt hernyók, anélkül, hogy rágának valamit, széjjel szaladnak és a karókon, a tőkék fején, az elváló kéreg részeiben huzódnak meg és ugyanott telelnek ki, — jövő évben pedig folytatják a romboló műveket.

A szakértők által meglett állapítva, hogy ha e hernyó nagyobb mennyiségben fellép, az egész szőlőtermést tönkre teszi.

Kubicsek János.

MI UJSÁG?

— **April 11.** A 48-as törvények szentesítésének évfordulója nemzeti ünneppé nyilvánítván a törvényhozás által, a helybeli rk. iskolákban e napon az egyházmegyei főhatóság előírása szerint előadás nem tartatott. A tanulók $\frac{3}{4}$ 8-kor megjelentek az istentiszteleten s aztán visszatérve

kelve, sápadtan, szétbomlott hajjal. Öröömömbe magamhoz vontam és megöleltem. Nem tudtam lepírongassam-e vagy megcsókoljam.

— Mit csináltál? Mondd, mi történt veled? Hol jártál? Beszélj!

Erre sirva fakadt. Örült, kétségbeesett módon sirt, a lélegzete is elfult, a zokogás megremegtette az egész testét.

Az öltözőt bezártam, hogy illetéktelenek be ne jöhessenek. Végre magához tért és elmondta a történeteket.

Azt mesélték neki, hogy az a fiatal ember aznap délelőtt fogja tartani esküvőjét egy másik leánynyal. A fájdalom, a megvetés a féltékenység azt a gondolatot keltette benne, hogy elmegy, hadd lássa, igaz-e? és hogy kit vesz el. Hogy ürügye legyen a távozásra, azt mondta otthon, hogy velünk jön a főpróbára. A nászmenet már bent volt a templomban mire odaért, pedig futott is. Midőn a fiatal házassokat az oltár felől jönni látta, elájult; s mikor felébredt, egy gyógyszerárban volt, honnan a kórházba akarták szállítani és kiletét kipuhatolni, de ő nem mondta meg és eljött. Azután leborult előttem és sirva kért bocsánatot tőlem. Ez a sors ölte meg szegényt.

Másnap reggel igen rosszul volt, de azért fel kelt. Óh Istenem milyen volt. Alig birt a lábán állani s kért, hogy adjak neki egy kis pirosi-

tantermeikben, tanítók által megmagyaráztatott nekik felfogásukhoz mérten az ünnep jelentősége hazafias, buzdító szavak kíséretében.

— **A beteg váci püspök.** Dr. Schuster Konstantin tudvalevőleg már január 29-ike óta súlyos betegen fekszik residentiájában. Mint értesülünk, fájdalom, felgyógyulásához nincsen remény, miután ereje mindinkább elhagyja; azért a katasztrófától minden percében tart a környezete. Az utóbbi napokban még 30° melegben sem bírta teste normális állapotát visszanyerni.

— **Hymen.** Gyulai Gaál Gyula eljegyezte Molnár András helybeli iparos művelt és kedves leányát Molnár Ilka kisasszonyt. — Keökeszi Laczkó Kálmán pedig ma tartja eljegyzését Vajda Mariska kisasszonnyal.

— **Nemes lelkek.** A lapunkban említett beteg és munkaképtelen Dombi Gyula részére újabban adakoztak az apát-plebános és a Gaál családon és a már e helyen említettek kivül a következők: Weröczky József 1 frt, Róth Miksa 25 kr., Weröczky Mihály 25 kr., Blau Jenő 25 kr., Matkovic Kálmán 25 kr., összesen 2 frtot. — Fogadják a nemes lelkű adakozók a szegény betegnek hálás köszönetét!

— **Kuglipálya-megnyitás.** Amint tervezik, a helybeli „Kath. Olvasó-Egylet” folyó hó 19-ikén fogja újonnan fedett kugli-pályáját társasvacsorával megnyitni. A társaság tagjainak száma ez idő szerint 40-en felül van. Helyiségének megfelelően képviselve van itt minden társadalmi osztály, úgy hogy családias jellegénél fogva valódi otthon és kellemes szórakozást fognak ott találni a kuglizás barátai.

— **Uj munkatárs.** Örömmel jelentjük lapunk t. olvasóinak, hogy munkatársul sikerült megnyerni Szászvárosi V. Jenő urat, a budapesti „Garay János” tud. irod. társaság érdemes elnökét, aki igérete szerint főleg a gyakorlati gazdaság köréből fog időnkint egyet-mást lapunkban közölni. Uj munkatársunk ugyanis nemcsak nagy nyelvész, író és tudós, de nagy gazda is, aki széles körű tudásával és gyakorlati érzékével már eddig is áldást árasztott ama vidék népére, a hova emberszerető munkája a nép boldogítására kihathatott. Egy valóban nemes lelket jelez a főntebb név, akit asketikus életmódja minden megszokott élvezettől elvon, hogy annál inkább áldozhasson magasztos szenvedélyeinek, a tudománynak, művészetnek és népboldogító eszméinek.

— **Műkedvelői előadás.** Az abonyi iparos ifjúság egy jótékonykezeltű műkedvelői előadás rendezésén fáradozik és úgy látszik, hogy igyekezetüket siker fogja koronázni, mert a próbák már serényen folynak a helybeli színházban D o b o z y K á l m á n és M á t h é J e n ő fáradhatatlan buzgó odaadásával, kik nem ismerve fáradságot, mindent elkövetnek, hogy az ifjúság egy úgy erkölcsileg, mint anyagilag jól sikerült előadást tarthasson. Szinre kerül Szigethy József

tót, nehogy édes anyja kétségbeessék a látására. Vérző szívvel teljesítettem kívánságát s beesett halvány arcát szépen pirosra festettem. Midőn szobámból távozott, oly vidáman énekelt a másik szobámban, hogy megfagyott bennem a vér s az öreg asszony nem vett észre semmit.

Másik reggel újra bejött pirosítóért, de midőn festettem, megtántorodott s majd elesett, alig bírtam megfogni. Ágyba fektettük, ott pár percre magához tért, de ütere alig vert s a hideg verejték gyöngyözött a homlokán. A szegény béna öreg asszonyt oda kellett vezetnünk gyermeke ágyához és ott csókolgatta Máriát, mialatt az folyton Sándort hívta, aki mind ennek az oka volt. S a szegény anyának látnia kellett, hogy az a gyűlölt ember gyermekének utolsó gondolatát is elrabolja tőle és annak neve hangzott az anya neve helyett.

Utolsó perceiben magához tért, félig feltámaszkodott és anyját vigasztalta, csókolta.

— Ne sirj anyácskám, hiszen már jobban vagyok. — Bácsikám! vigasztalja anyukát és gondoskodjon ró . . . — ezzel holtan hátra esett.

Az ábrándok világa összeomlott, szemfedője lett a lassan hervadó leánynak, kire ráillettek a költő eme szavai „H e r v a d á s a l i l i o m h u l l á s v o l t .”

Ezt a történetet nagybátyámtól hallottam.

MÁTHÉ JENŐ.

„Viola, vagy az alföldi haramia” című 5 felvonásos kitéző népszínműve. — Az előadás napja ugyan még nincs megállapítva, de mint az előjelekből kivehető, körülbelül május 7-ikére van tervezve.

— **Übersteig úr.** Német levél jött egyik községi előjárósághoz *) a kaszárnyából, a mely levélben előfordult ez a szó is, hogy „Übersteig.” Nosza lett is tanakodás, hogy mi lehet az? Az egyik tanácsnok azt mondta, hogy bizonyosan az az új liferans lesz Übersteig úr. A másik tanácsnok — aki pedig tökéletesen beszél németül — azt mondta, hogy az a szó azt teszi, hogy befesteni valami magaszt, tehát be kell festeni a kaszárnya tetejét. A harmadik pedig azt bizonyozta, hogy nem befesteni, hanem azt teszi, hogy a tetőre föl kell mászni. Ez utóbbi lett elfogadva, mint a legvalószínűbb, de meg mint olyan dolog, a mely költségbe sem kerül. Hanem hát ki mászkáljon azon a tetőn? Minthogy a kaszárnya a törvénybíró felügyelete alá tartozik, hát másszon körösztül a kaszárnya tetőn a törvénybíró úr, mert annak az Übersteignek meg kell lenni, ha török, ha szakad!

— **A szolnoki Konstantin-iskola államosítása.** Miként a „V. H.” írja, nagy elégtelenséget keltett a szolnoki római katolikusok közt Eötvös Károly Lajos jász-nagykun-szolnokmegyei kir. tanfelügyelőnek, mint tanügyi szakelőadónak, a legutóbbi megyei közgyűlés elé terjesztett azon javaslata, hogy a szolnoki r. kath. jellegű Konstantin-iskola, melyet Schusztar Konstantin váci püspök 20 ezer forintnyi pártatlan nagylelkű és nemes adománnyal feltétlenül római katolikus jellegűnek kíván fenntartani, — felekezeti jellegének feláldozása árán államosíttassék. A kir. tanfelügyelőnek ugy ezen, valamint a megyében rövid egy évi működése alatt a jászberényi, kun-szent-mártoni s több római katolikus iskola államosításánál a katolikusok autonómiáját már többszörösen sértő eljárása nagy megdöbbenést keltett a római katolikus papság körében, ezért — mint hírlík — egy újabb küldöttség készül a vallás- és közoktatásügyi miniszterhez, kérendő, hogy a kir. tanfelügyelőt vagy nyugdíjazza, vagy más vármegyébe helyezze át.

— **Czeglédi vásár.** Ma tartatik meg Czeglédén a szokásos tavaszi vásár, mely — az előjelek után itélve — igen látogatott lesz. Az állatvásár sines korlátozva a felhajtás betiltásával s remélhető, hogy eladói és vevői reményeikben nem fognak csalódni.

— **A t.-bicskei csata emléke.** Úgy Nagy-Káta, mint T.-Bicske megülte a t.-bicskei csata felszázados évfordulóját községi ünnepel, gyászistentisztelettel, továbbá emlékbeszédek és szavallatokkal. Mindkét helyen igen népes társasvacsora fejezte be a hazafias lelkesedést, a melyeken az élő agg honvédek megvendégeltettek s községi pénzajándékba is részesítettek.

— **Uj főszolgabíró Monoron.** Amint már lapunkban előbb jeleztük valószínűnek, most már mint bevégzett tényt jelenthetjük, miszerint a f. hó 10-iki megyegyűlés ifjú S á r k ö z y P á l volt káta szolgabíróvá választotta meg egyhangúlag a monori járás főszolgabírójává.

— **Erzsébet királyné emléke.** Nagy-Kátán, mint a „M. és V.” írja, gróf Keglevich Gáborné gyönyörű művészi értékű fekete brokát-selyem zászlót ajándékozott a napokban a plebánia-templomnak. A zászlót a Szűz Anya olajba festett képe díszíti a kis Jézussal. A zászló mindenik oldalán egy-egy felirat ragyog. Az egyik így hangzik: „Ő Felsege Erzsébet királyné emlékének.” A másik pedig így: „Magyarország Patronája, könyörögj érettünk!”

— **Szinészet.** Csóka Sándor szintársulata jelenleg Félégyházán tartja élénk pártolás mellett előadásait. Nagy tetszést aratott a minap a nálunk is ismerős Abonyi (Bognár) Aranka, Abonyi Gyuláné úrnő testvére, ki először ott „A Gyurkovics lányok”-ban lépett fel, mint önálló színésznő, valóban kedves Miczi volt s elragadóan játszott a 14—15 éves bakfis leánykát. Annál is inkább érdekesnek találjuk e hirt, miután hallomásunk szerint Csóka szintársulata a tavasz folyamán nálunk is fog vagy 12 előadást tartani, a midőn lesz alkalma t. olvasóinknak gyönyörködni a sokak által itt ismert művésznő előadásaiban.

— **Uj plebános.** Félégyházán, hol az egyháztanács bírja a plebános-kijelölési jogot, f. hó 9-ikén Kolossváry Mihály 128 szavazattal választott meg az ó-plebánia lelkészévé az ellen-

*) Talán a savót is ott húzták karóba?

Gyurka, a szedő-gyerek.

párt 58 szavazata ellenében. A nevezett eddig Félégyházán a Kalmár-féle kápolnánál volt lelkész és hitelező.

— **Magyei gazdasági egyesületünk** f. hó 10-ikén tartotta meg a fővárosban (a vármegyeház nagytermében) évi közgyűlését élénk érdeklődés mellett. Az egyesület mult évi működéséről szóló jelentés biznysága ama nagy és hasznos tevékenységnek, melyet az mind nagyobb mértékben fejt ki. 1. A közgazdaság terén a megye 31 helyén 58 előadás tartatott, a melyen 3089 gazda vett részt s melyen 20 drb baromfi s 530 drb ismeretterjesztő gazdasági füzet és könyv adatott ki. Kár, hogy helységünk ki lett kerülve az előadások tartásában, pedig, amint tudjuk, 3 előadás volt szánva a mi gazdáink részére is. Nagyon elkelne, ha illetékes helyen képviselve lennénk s nem hagy-nók a dolgot elaludni. 2. Az állattenyésztés elő-mozdítása czéljából 13 drb magyar fajta és 39 drb simmenthali jellegű piros tarka bikát osztot-tak li a községek között, nagy részben kedvezm-nyes áron és általában részletfizetésre. Díjjazá-sokkal is igyekezett az egyesület az állattenyésztés föllendítését előmozdítani. 3. Mezőgazdasági tanul-mányutak eszközöltettek Högyészre, Bábolnára és Mezőhegyesre. 4. A kertészet és szőlészet az egyesület halasi telepén gyakoroltatott. 5. A lóte-nyésztés ügyében vizsgálatok és lódíjazások tör-téntek. 6. Az egyesület évi tagforgalma volt a kö-vetkező: Belépett: alapító tag 6, örökös tag 16, rendes tag 39, kedvezményes tag 20. Töröltetett: Rendes tag 21, kedvezményes tag 14. A tagok száma az év végén volt: Alapító tag 203, örökös tag 50, rendes tag 341, kedvezményes tag 329, összesen 293 és díjmentesen az összes vármegyei állatorvosok és tanítók. Ajánljuk e hasznos egyesületet gazdáink érdeklődésébe és pártolásába!

— **A „Látóképes levelező-lapok”** — a képes levelező-lap gyűjtők lapja — első száma április 15-én jelent meg igen érdekes, hasznos és szórakoztató tartalommal, valamint gazdag csere- és közvetítő rovattal. — Előfizetési ára az 1899. évre 75 kr. A 24 oldalas lapocskát — mint mutatványszámot — kívánatra ingyen és bérmentve küldi meg a „Látóképes levelező-lapok” kiadóhivatala Tata, Komárommegye.

— **Érdekes az „Esti Ujság” nyilatkozata:** „A bűvös cipő.” A cipőt az ördög ajándékozta a civilizációnak, hogy megrontsa vele az emberiséget. A tizenkilencedik század vége azonban segít a nagy bajon. A cipőt nem lehet eltörölni, hát megjavítják. Högyes dr., a tudós orvos ugyanis föltalált egy új cipőtalpat, a mely megakadályoz minden lábbajt. Azt tapasztalta ugyanis, hogy a láb akkor marad egészséges, ha közvetlenül érintkezik a földdel. Konstruált olyan anyagot, a mely pótolja a földet. Ez a kaucsukkal impregnált aszbesztszövet. Az olyan cipő, a melynek ebből az anyagból van a talpbélése, meg-óvja a lábát minden bajtól. Högyes dr. tegnapi este mutatta be találmányát egy tudós társaságnak, a mely el volt ragadtatva a higienikus cipőtől.

— **Kiadó magtár.** A Szelei-uton egy nagy magtár haszonbérbe kiadó. Czim megtudható a kiadóhivatalban.

CSARNOK.

Mégis hunczut a . . . házmes-terné.

Történt pedig, hogy egy három emeletes bérház házmeistere — kinek, szó köztünk maradjon, csinos, leleményes kis felesége vala — vasárnap délután vendégeket kapott, kikkel vidám beszélgetés, nevetgélés között, boritalban ütötték az időt.

Egyszer csak kopogtatnak az ajtón.

— Tessék.

Erre felnyílik az ajtó és egy magas, ezilinderes úr lép be lack cipőben, kezlyüsen, elegánsan felöltözve. Hosszú szakála, gondozott, fekete bajusza, haja, ruházata, minden elárulta, hogy előkelő, jobb állású úriember.

— Jó napot.

— Alásszolgája tekintetes úr. Parancsol valamit? — kérdi a házmeesterné.

— A házfelügyelőnét keresem.

— Szolgálatára én vagyok. Parancsol?

— Ha nem veszi rossz néven, egy pillanatra kihivom. Egy kis kérdezni valóm volna.

— Nagyon szívesen. Parancsoljon velem.

Az idegen úrköszönt és mind a ketten kimentek.

Odakint az úr óvatosan körültekintett és kérdé:

— Mondja csak kérem, lakik-e ezen házban egy magános özvegy?

— Egy özvegyasszony lakik a második emeleten, nem tudom, azt tetszik-e keresni?

— Nézze kérem én kegyednek megfizetek szives felvilágosításáért . . .

— Oh! kérem, hisz

— No, no. — Hát igen! — Szabad tudnom egyedül lakik az a nő?

— Nem. Két férfi is lakik nála.

— Kéét féérfi?! . . . — szól megdöbbenve az idegen — kik azok?

— Ugy névleg nem ismerem őket, de azt tudom, hogy az egyik hivatalnok, a másik jogász.

— Hm. Hivatalnok, jogász?! . . . Igen, igen. Hanem azután mondja csak kérem, szokott maga beszélni azzal az asszonnyal?

— Ugy néha-néha.

— Néha? — no és mit mond azokról a fiatalokról?

— Dieséri, derék, jóra való fiatal embereknek mondja őket. Tegnap is azt mondta, hogy úgy szereti őket, mintha csak a saját fiai volnának.

— Saját fiai?! (félre) nem szeretem a dolgot, nem biz én. (Ismét hangosan). És mondja kérem, vele laknak egyszobában ugy-e?

— Nem. Másik szobában.

— Hát hány szobája van?

— Kettő.

— Kettő?! Az uraké külön bejárátú ugy-e?

— Nem különbejárátú egyik sem. Egymásba nyílnak.

— Tehát keresztül járnak az ő szobáján? (félre.) Hm, hm rossz jel.

— Igenis keresztül kell menniök.

— És, hogy el ne feledjem. Mondja csak kérem, hogy néz ki az az asszony?

— Nagyon jól. Szépen, tisztán öltözködik. Csinos, tisztá maga is, a lakása is.

— (félre) Ő az. Ő. (Ismét hangosan.) És ha szabad tudnom, mióta lakik itt?

— Két éve lesz.

— (félre.) Igen ő az, — és mindig fokozódó érdeklődéssel kérdi fenhangon: És fizeti pontosan a házbért?

— Igenis. Minden negyedben megy a postakareképenztárba, onnan hoz ki pénzt és fizet rendesen.

— (félre) Az. Ő az. Most már bizonyosan tudom. (Majd ismét fen hangon.) Nézze kérem engem igen érdekel annak a nőnek a sorsa, ő rokonom. Hanem, hogy el ne felejtsem, fáradságért és a szives felvilágosításért fogadja ezt a eskélységet. Szólt és a házmesterné kezébe eszűttott egy o. é. ötforintos bankjegyet biztatónak, gondolván, hogy jobban feloldja vele a házmesterné nyelvét.

— Nagyon szépen köszönöm n a g y s á g o s ú r. Kezeit csókolom — szól a házmesterné ravasz szemhunyorogással.

— Szívesen. Hanem nézze csak, egy pár kérdésem lesz ám még.

— Parancsoljon velem a nagyságos úr.

— Mondja meg hát kérem, nem vette észre, hogy az a nő talán, ejnye hogy is mondjam csak izé olyan tulságos intím viszonyban van azokkal a fiatalokkal? — kérdi folyton növekvő kíváncsisággal.

— Hogy valami tulságosan, azt épen nem mondhatom, de hogy mégis feltűnt már egyik-másik lakónak nagy barátságuk, az tagadhatatlan.

— Ah! a szemtelen! Hisz majd előveszem! Teringettét, ezt már még sem hittem volna! No de sebjaj! Megállj Julcsa, majd kiosztalak! — mormogja magában színéből is kikelve az idegen.

— És hát különben az asszony csinos, piros, egészséges? — kérdi ismét.

— Most igen, de a mult ősszel sokáig beteg volt.

— Az! az! — szól félre. — De most egészséges, jól néz ki ugy-e.

— Igen.

— Pardon, ne haragudjék már, hogy oly soká vallatom. Csak még egy pár kérdést. Például: Mit gondol kérem, miből élhet az az asszony?

— Azzal nem szolgálhatok.

— (félre. Bosszúsán.) Gyanús! Bizony gyanús! (Majd ismét az asszonyhoz fordulva.) No és hogy még bizonyosabb legyen abban, hogy arról beszéltünk, a kit keresek, mondja meg csak még azt az egyet kérem, hogy hány éves lehet az az asszony?

— Hát úgy hatvan-hatvanöt.

— Ha-ha-hatvanö-öt?!? — Mondja

elvörösödve, elképpelve ölesre nyúlt orral. — Hisz az elebb azt mondta, hogy csinos, piros, egészséges.

— Hát a korához képest nagyságos úr.

— Hisz akkor mi más malomban öröltünk. Ne-em ö-ö-öt ke-e-res-tem. Kö-öszönöm a szives felvilágosítását.

— Nagyon szívesen!! Máskor is!!

— Ajánlom magamat szólt az idegen és bosszúsán dörmögve gyors léptekkel igyekezett ki az utcára, szemére rántva czilinderét.

— Alásszolgája nagyságos úr, felelt a házmesterné gúnyos mosolylyal pislogatva a távozó

orr után és ravasz szemhunyorogással gyötörte zsebre az o. é. ötforintos bankópénzt.

PIROS SZEGFŰ.

Szerkesztői üzenetek.

Gyöngyösi Zs. Újpest. Gendóz! Szerencsésen megérkeztem Üdvözlöm az újpestieket!

Névtelen. Helyben. A vegetarián életmód igen üdvös dolog. Legközelebb szándékozom ez érdekes tárggyal lapunkban faglalkozni. Lapunk munkatársainak díszes névsorát nem sokára közölni fogjuk. Egyebekre nézve Gyurka, a szedő-gyerek adhat felvilágosítást, mert ő szerepel viz — amint látni tetszik — a lap szerkesztésében is.

Köszönetnyilvánítás.

Ő Fensége Salvator Lipót főherczeg udvarmesterei hivatala.

Általános Asbestárú-gyár.

Ő esászári és királyi Fensége Salvator Lipót főherczeg rendkívül meg van elégedve az asbesttalppal bélelt cipőkkel. Ő Fensége hosszabb gyalog kiránduláson használta e cipőket és érezte, hogy lábai nem fáradtak úgy el, mint más közönséges cipőknél. Küldök egy pár vadász-cipőt, hogy annak a mintájára készítsenek másikat asbesttalpbéléssel, ugyanannál a cipésznél s aztán küldjék ide.

Hiszszük, hogy e vadász-cipők ép oly jók lesznek és ép oly megfelelők, a mint megfelelők voltak a szaloncipők.

Zágráb, 1893. július hó 8-án

KRAEL, huszárkapitány.

Magyarország volt miniszterelnöke, a közigazgatási bíróság elnöke, a következőket írja:

Tisztelt Doktor ur!

Az asbestbetétű cipők kitünőeknek bizonyultak, szilárdan és puhán járok; megszűnt minden lábfájásom, úgy hogy — azt hiszem — lábbajom semmi további orvoslást nem igényel.

Szives tanácsát köszöni

Dánoson, 1897. évi szeptember 17.

tisztelő hive

WEKERLE SÁNDOR.

Óvjuk lábainkat hidegtől, nedvességtől és meghűléstől.

Nincs többé lábfájás!

Sem tyúkszem, sem izzadós láb, sem bőrkeményedés, sem lábdaganat, sem lábégés.

Rövid idei viselés után megkönnyebtül a járása annak, ki cipőjét cr. Hőgyes-féle, az egész világon szabadalmazott asbesttalpbéléssel látja el.

Kettősvastagságu 1 frt 20 kr., egyszerű 60 kr., homoktalp 40 kr., GYERMEKEKNEK FELE.

Az asbesttalpbélés kitünőségét legjobban bizonyítja, hogy a cs. és kir. közös hadseregnek és a m. kir. honvédségnek eddig 22.500 pár szállított.

Szétküldés csakis utánvétellel, vagy a pénz előleges beküldése mellett. Felvilágosítások, prospectusok és köszönetnyilvánítások ingyen.

VISZONTELADÓKNAK MEGFELELŐ ÁRENGEDMÉNY.

Általános asbestárú-gyár betéti társaság Budapest, VI., Sziv-u. 18.

1-50

Hirdetés.

Van szerencsém a n. é. közönség szives tudomására hozni, hogy a Kath. Olvasó-Egylet utcában (Molnár-féle házban) egy a mai kor igényeinek teljesen megfelelő

asztalos üzletet

állítottam fel.

Elvállalok minden szakmába vágó munkát u. m.: épület, bútor és boltberendezést stb.

Midőn a n. é. közönség nagybecsű pártfogását kérem, biztosíthatom a legjobb és legszolidabb kiszolgálásról.

Kiváló tisztelettel

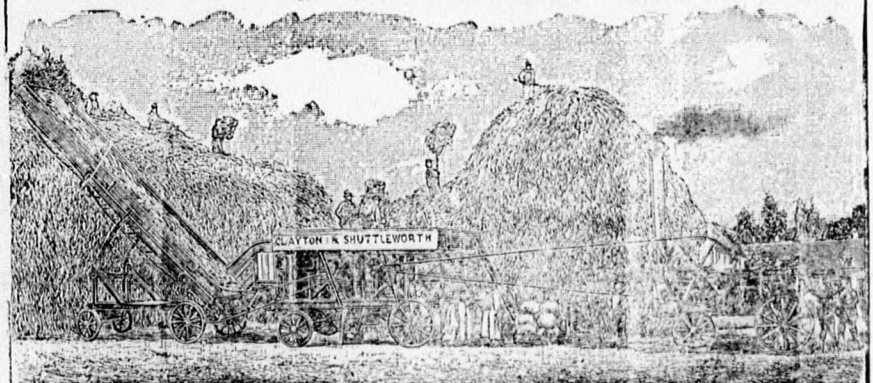
BÁN JÁNOS

asztalos.

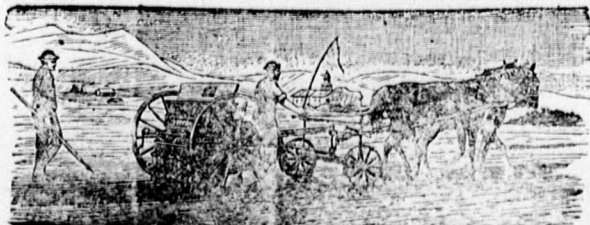
Egy jó házból való fiú tanulónak felvétetik.

Clayton & Shuttleworth mezőgazdasági gépgyárosok Budapest Váci-körút 63. sz.

által a legjutányosabb árak mellett ajánlatnak:

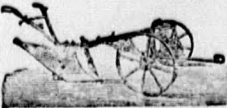
Locomobil és gőzcséplőgép-készletek 2 1/2 egész 12 lóerőig, továbbá járgány-cséplőgépek, lóhere-cséplők, tisztító-rosták, konkolyozók, kaszáló- és aratógépek, szénagyűjtők, boronák.

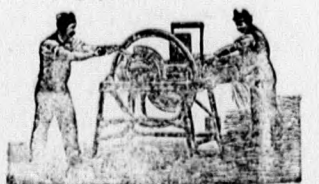
„Columbia-Drill”

legjobb sorvetőgépek, szecsakavágók, répvágók, kukorica-morzsolók, darálók, őrlő-malmok, egytetemes acél-ekék.

2- és 3-vasú ekék és minden egyéb gazdasági gépek.

Résletes árjegyzékek kívánatra ingyen és bérmentve küldetnek.

Lincolni törzsgyárunk a világ legnagyobb

locomobil- és cséplőgép gyára.